

NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA 2026

Namen in cilji

Knjižnica Koper, ki deluje kot splošna knjižnica za občini Koper in Ankaran, ter območna knjižnica za splošne knjižnice na območju, si prizadeva zagotavljati dostop do širokega spektra gradiv za vse starostne in interesne skupine lokalnega prebivalstva. Poslanstvo knjižnice je omogočiti prebivalcem Kopra in okoliških krajev dostop do informacij, izobraževalnih vsebin in kulturnih virov. V tem okviru je ključno, da knjižnica redno obnavlja in nadgrajuje svojo zbirko knjižničnega gradiva v skladu z aktualnimi potrebami in interesi uporabnikov.

Ta načrt nabave knjižničnega gradiva določa smernice in kriterije za nabavo gradiva, ki bo služilo čim širšemu krogu uporabnikov, hkrati pa podpiralo tudi izobraževalne in kulturne dejavnosti v občini.

Nabava knjižničnega gradiva v Splošni knjižnici Koper bo temeljla na naslednjih ciljih:

- Zagotavljanje raznolikosti gradiva: stremimo k naboru gradiva, ki odraža različne interese in informacijske potrebe vseh starostnih skupin, od otrok do odraslih. Zbirka mora vsebovati tako leposlovje kot tudi strokovno literaturo, popularno znanost in gradivo, ki podpira prostočasne aktivnosti, serijske publikacije, neknjižno gradivo in e-vsebine. Gradivo bo izbrano na podlagi aktualnosti, strokovne ustreznosti, priljubljenosti in kakovosti. Knjižnica bo stremela k uravnoteženju med priljubljenim gradivom in kakovostno literaturo in pri tem upoštevala kriterije nabavne politike knjižnice in v obsegu, kot ga določajo pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti in strokovna priporočila ter standardi.
- Podpora lokalnim kulturnim in zgodovinskim potrebam: knjižnica bo namenila pozornost gradivu, ki je povezano z zgodovino, kulturo in lokalnim okoljem Kopra in slovenske Istre. To vključuje tako literarne kot tudi raziskovalne in zgodovinske publikacije.
- Dostopnost in enakopravnost: nabava bo usmerjena v zagotavljanje dostopa do gradiva za vse uporabnike, vključno z ranljivimi skupinami; poseben poudarek bo na gradivu, ki podpira večjezičnost in kulturno raznolikost, saj je občina Koper večjezična in kulturno bogata skupnost.

Postopek nabave in izbor novega knjižničnega gradiva

Postopek nabave knjižničnega gradiva bo temeljil na transparentnosti in učinkovitosti. Vključuje naslednje korake:

- redno spremljanje založniškega trga ter upoštevanje priporočil strokovnjakov in uporabnikov,
- nabava gradiva v rednih časovnih intervalih (npr. mesečno ali kvartalno), odvisno od proračuna in potreb,
- sodelovanje z izbranimi dobavitelji, distributerji in založniki z namenom zagotavljanja ugodnih pogojev in hitre dobave,
- sprejemanje darov, če ti izpolnjujejo kriterije kakovosti in so skladni z nabavno politiko knjižnice,
- umeščanje obveznega izvoda v knjižnično mrežo,

- zagotavljanje standardizirane bibliografske obdelave pridobljenega gradiva v elektronskem katalogu COBISS,
- spremljanje statistik o izposoji in prilagajanje nabave glede na izkazane potrebe uporabnikov in lokalne skupnosti,
- katalogiziranje gradiva brez bibliografskega zapisa,
- opremljanje in zaščita novega gradiva za potrebe izposoje,

Prirast knjižničnega gradiva – načrtovan obseg in dostopnost v letu 2026

Na podlagi *Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah*, *Zakona o knjižničarstvu* in *Dokumenta o nabavni politiki* knjižnica načrtuje prirast novega knjižničnega gradiva, pri čemer obseg temelji na številu prebivalcev na območju knjižnice. *Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe* določa, da letni prirast knjižnega gradiva obsega najmanj 150 novih enot na 1.000 prebivalcev.

Pri izboru gradiva načrtujemo prirast na podlagi strokovnih priporočil, ki bo poskušal doseči razmerje v zbirki 70 % odrasli : 30 % otroci in mladina. Prirast bo obsegal:

- 50 % strokovnih in 50 % leposlovnih naslovov za odrasle,
- 60 % leposlovnega in 40 % poučnega gradiva za otroke in mladino.

Prirast bo prilagojen potrebam lokalne skupnosti in podpiral dejavnosti knjižnice (kot so: bralno tekmovanje Rovka Črkolovka, knjižni klubi, nakup gradiva za Slovence v zamejstvu, izgradnja referenčne zbirke za vzpostavitev kompetenčnega centra ipd.).

Iz sredstev Mestne občine Koper bo 5 % od skupne vrednosti namenjenih nakupu domoznanskega gradiva *Memoria patriae*.

Prirast gradiva vključuje tudi gradivo v italijanskem jeziku za potrebe italijanske narodne skupnosti, kot tudi nakup predvsem leposlovnih del v jezikih drugih narodnosti, ki živijo na območju knjižnice.

Za leto 2026 načrtujemo dopolnitev zbirke z:

- 8.283 izvodi knjižnega gradiva,
- 2.300 izvodi obveznega izvoda,
- 433 naslovi periodike (75 z nakupom, 365 iz obveznega izvoda),
- 200 enotami neknjižnega gradiva,
- 300 izvodi darovanega gradiva.

Prirast knjižnega gradiva v knjižnični mreži z naslova nakupa:

Oddelek / enota	Število enot	Delež
Oddelek za odrasle in Oddelek za mlade bralce	3.728	45 %
Krajevna knjižnica Ankaran	1.242	15 %
Enota Semedela	1.242	15 %
Enota Markovec	1.242	15 %
Potujoča knjižnica	829	10 %
Skupaj	8.283	100%

Izračun prirasta knjižnega gradiva iz naslova nakupa iz pričakovanih sredstev vseh financerjev, izračunano upoštevajoč razmerje in povprečne cene knjig za posamezno vrsto gradiva:

Razmerja v zbirki

Odrasli : otroci in mladina – 70 : 30

- Skupaj izvodov: 8.283
- Odrasli (70 %): **5.791,10 izvodov**
- Otroci (30 %): **2.484,90 izvodov**

Znotraj odraslih – 50 : 50 (leposlovje : stroka)

- **OL (odraslo leposlovje)** = 3.036
- **OS (odrasla stroka)** = 1.551

Znotraj mladinskega – 60 : 40 (leposlovje : poučno)

- **ML (mladinsko leposlovje)** = 2.781
- **MP (mladinsko poučno)** = 915

Razdelitev po enotah v %

- Osrednja enota: **45 %**
- KK Ankaran: **15 %**
- Enota Markovec: **15 %**
- Enota Semedela: **15 %**
- Bibliobus: **10 %**

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva

Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva načrtuje za leto 2026 nakup knjižničnega gradiva v skupnem znesku 238.000,00 EUR. Znesek je po financerjih razdeljen sledeče:

Financer	Višina sredstev
Pričakovana sredstva Mestne občine Koper	130.000,00 EUR
Pričakovana sredstva Mestne občine Koper za bralni projekt Rovka Črkolovka	10.000,00 EUR
Pričakovana sredstva Občine Ankaran	20.000,00 EUR
Pričakovana lastna sredstva	15.000,00 EUR
Pričakovana sredstva Ministrstva za kulturo	63.000,00 EUR
Skupaj	238.000,00 EUR

Dostop do elektronskih virov

V letu 2026 bomo dodajali licence ponudnika COBISS Ela in s tem zagotavljali izposajo elektronskih knjig. Z nakupom omogočali oddaljen dostop do zvočnih knjig ponudnika Audibook ter ogled slovenskih filmov preko Baze slovenskih filmov - BFS.

Koper, 21. 11. 2025

Pripravila:

Barbara Sušelj
vodja Oddelka za nabavo in obdelavo